

نوشته‌ای برای «دخترکان مدرسه کابل»

معمومه باقری، نویسنده کتاب «صفر مطلق» در پی حمله تروریستی به دبیرستان دخترانه «سیدالشهدا»ی کابل در بخشی از یادداشتی که در اینستا منتشر کرده، می‌نویسد: «حرف از نژادپرستی و ظلم کهنه و مستعمل نمی‌شود، بلکه سال‌هاست که خون زمین را می‌خورد... امروز ظلم و تعصب و جهالت متهم است. اینکه که صداهای خفه و دردناکود در گلوئی دخترکان مدرسه کابل مدفون شده‌است، چه‌کسی می‌خواهد از سینه‌های سوخته‌مادران آندوهگین چیزی بنویسد؟»

۱۰۰ گروه امروز به استهلال ماه شوال می‌پردازند

رئیس کمیته علمی ستاد استهلال دفتر رهبر معظم انقلاب درخصوص استهلال آغاز ماه شوال گفت: «امروز چهارشنبه ۲۲ اردیبهشت ماه ۱۰۰ گروه استهلال در نقاط مختلف کشور اقدام به رؤیت هلال ماه شـوال خواهند کرد.» به گزارش فارس حجت‌الاسلام موحـدنگزاد گفت: «گزارش‌های رؤیت این گروه‌ها، بررسی، جمع‌بندی و خدمت رهبر انقلاب ارائه می‌شود.»

به مناسبت فرارسیدن عید سعید فطر، برای شناخت هرچه بهتر این عید بزرگ مسلمانان پای صحبت‌های حجت‌الاسلام والمسلمین علی خزاعی نشستیم

روزه‌داری یک جایزه بزرگ است

راز درِیچه نگاه اهل بیت (ع) که حقیقت وجودی عیاد و مراسم را می‌دانند، بررسی کرد. چرا که اعتبار اصلی و اساسی این مناسک مذهبی به شان نزولی است که در باب هریک توسط اهل بیت عصمت و طهارت (ع) مطرح شده‌ است.

از این منظر به سراغ حجت‌الاسلام والمسلمین علی خزاعی رفته‌ایم تا با استفاده از احادیث و روایات، گوشه‌هایی از حقیقت این عید را برپایمان به تصویر بکشد. این توضیحات مقدمه‌ ای برای شناخت عید فطر است. در ضمن توصیه‌هایی برای تداوم حال معنوی کسب شده در ماه مبارک رمضان، در طول سال نیز برایتان داریم.

ماست، همراه ماست، مصاحب ماست و از گردن به ما نزدیک‌تر است. اگر حضور خدا را در هر لحظه زندگی حس کنیم، دیگر اصلا خودمان را خرج گناه نمی‌کنیم و همین خرج گناه نکردن و اطاعت او را انجام دادن، مهم‌ترین دلیل برای حفظ حالت معنوی است.

دومین مورد، پیاد مرگ است؛ نه به این معنا که از مرگ بترسیم. این‌که به بدانیم اینجا ماندگار نیستیم، ثانیه‌ها ارزشمند هستند و یک ابدیتی در پیش رو داریم که باید برای حضور در آنجا آماده باشیم و باید از این عمر محدود برای آن ابدیت، خوشه‌چینی کنیم. وقتی به یاد مرگ باشیم، به این معنا که شاعر سروده: مرغ باغ ملکوت، نیم از عالم خاک، یعنی باید برای رفتن به دامن خدا آماده باشیم. وقتی قرار باشد خدا را ملاقات کنیم، باید خود را زینت کنیم. چون او مهم‌ترین وجود عالم است و نوع زینت کردن برای حضور در محضر خدا، اصلا قابل مقایسه با زینت کردن برای رفتن به یک مهمانی زمینی نیست.

مرگ یعنی همان خدا شدن و قرار است بر او وارد شویم، بر حضرت صاحب جلال و صاحب جمال؛ پس او که خودش زیباست و زیبایی را دوست دارد، من نیز باید خودم را زیبا کنم. بنابراین یاد مرگ، یعنی یادم باشد که قرار است به محضر او برسم، باید زیبا باشم و برای زیبا بودن باید حالی که به دست آورده‌ام را حفظ کنم. خوشگل، خوش طبعیت، خوش ذات و خوش فطرت باشم. تا وقتی که در محضرش باشم، به چشم می‌آیم. این زینت ما را زنده نگاه می‌دارد، با نشاط نگاه می‌دارد. این یاور که قرار است من به او بازگردم، او مرا سفید، پاك و خوش‌ذات به این دنیا فرستاد و سفید، پاك و مطهر هم باید به دامن او بازگردم. منظورم از یاد مرگ این است، نه ترس و واهمه، چراکه معتقدم یاد مرگ ما را در اوج نگه می‌دارد.

مورد دیگر مشغول شدن به طاعت و عبادت حضرت حق است. حال عبادت اگر داریم، بی‌جهت خودمان را از آن محروم نکنیم؛ زمانی که شاد و شاداییم، انبساط داریم و حال معنوی داریم، به عبادت بپردازیم. بعد از ماه مبارک رمضان حال معنوی آن را حفظ کنیم و ادامه بدهیم.

مورد آخر پناه بردن به خداست؛ در ماه مبارک رمضان دست شیطان بسته است. بعد از ماه شیطان آزاد می‌شود، اما می‌توان از شر او دانما به خدا پناه برد.

همچون حضرت یوسف که وقتی در دام گناه افتاد، به خداوند پناه برد، ما نیز باید هر لحظه به خدا پناه ببریم، مانند کودکی که وقتی خودش را در خطر می‌بیند، به مادرش پناه می‌برد. ما نیز باید خود را زیر چتر حضرت حق قرار بدهیم، از شر شیطان و نفس به خدا پناه ببریم.

به من اقام الصلوة و ابناء الزکوة و حج البيت و صوم شهر رمضان و الامر بالمعروف و النهی عن المنکر و الاحسان الی نساء کم و ما ملکک ایمانکم؛ در مواردی که خداوند بر شما واجب کرده و به انجام آن امر نموده است از فرمان خداوند اطاعت کنید، از به‌با داشتن نماز، پرداخت زکات، زیارت خانه خدا، روزه ماه رمضان، امر به معروف و نهی از منکر و نیکی و احسان به همسران و زبردستان خود.»

مولای متقیان با تذکر زشتی برخی گناهان کبیره، اضافه می‌کند که «و اطیعوا... فیما نهاکم عنه من کذف المحصنة و ایتان الفاحشه و شرب الخمر و بخص المکیال و نقص المیزان و شهادة الزور و الفرار من الزح ای مردم! خدا را در مورد چیزهایی که شما را نهی کرده اطاعت کنید و از انجام آن دوری گزینید، از جمله نسبت ناروا به زنان شوهردار و آبرومند، انجام اعمال زشت همچون فحشا و شرب خمر، کم‌فروشی در معاملات، گواهی باطل و دروغ و فرار در میدان نبرد از مقابل دشمن است.»

❖ **فصل اعمال در این روز چیست؟**

در روایت آمده که خداوند در هر شب از ماه مبارک رمضان، ۷۰ هزار هزار بنده را می‌آمزد و در شب و روز عید به اندازه هر آنچه در شب‌های مبارک رمضان بخشیده را می‌بخشد. افضل اعمال توبه، عتابه، بازگشت فصل خویش، بازگشت به دامن پرمهر مهربان‌تر از مادر حضرت حق، آشتی و دوستی و رفاقت با خداست. این برترین عمل در روز و شب عید فطر است عهد بستن با خدا بعد از روزها و شب‌هایی که به عبادت و طاعت پرداختیم، یکی از بزرگ‌ترین اعمال است. امید که بر سر

این عهد و پیمان بمانیم و آن را ادامه بدهیم.

❖ **حال معنوی‌ای که به‌واسطه خودداری از گناه در ماه رمضان به‌دست آمده‌را چگونه در طول سال حفظ کنیم؟**

حفظ حالت روحانی و معنوی که بعد از این موافق و موافقت از جمله ماه مبارک رمضان، ایام عزای سیدالشهدا مثل محرم و صفر یا ایام فاطمیه(س) یا دیگر ایام در طول سال هست، با چند نکته قابل حفظ و نگهداری است. اولی این‌که بدانیم خدا هست و دائم حاضر و ناظر بر ماست، با

بعد از این ماه مبارک که تلاش و تمرین کرده‌ایم که نخوریم و نیاشامیم و از بسیاری از کارها پرهیز کنیم، در عید فطر باید بنشینیم و بیاندیشیم چرا این همه پرهیز کرده‌ام و حتی خوردن و آشامیدنم محدود شده بود؟

و مملوکهم عن کل انسان مثمهم صاعاً من تَرّ أوصاعاً من ثمر أو صاعاً من شعیر؛ زکات فطره خود را که سنت پیامبرتان و فریضه واجبی از سوی پروردگارتان است. هر یک از شما از سوی خود و افراد تحت تکفل خود از زن و مرد، کوچک و بزرگ، آزاد و مملوک یک صاع گندم یا خرما یا جو پرداخت نماید.»

علی (ع) در فراز دیگری از خطبه خویش به مهم‌ترین دستورات الهی پرداخته و به مسلمانان یادآور می‌شود که «اطیعوا... فیما فرض... علیکم و امرکم

آوردی، با آن، چه می‌خواهی بکنی؟!

❖ **عید فطر در سیره اهل بیت چه جایگاهی دارد؟ روایتی در این خصوص برای‌مان بفرمایید.**

بحث اول نکات سیدالمظلومین در روز عید فطر است؛ امیرمؤمنان (ع) در یکی از خطبه‌ها در روز عید فطر به چند مطلب مهم اشاره می‌فرماید؛ این‌که بعد از حمد و ثنای الهی و فراهم نمودن زمینه پیام‌های آسمانی به بیان مهم‌ترین دستورات الهی پرداخته و اهم احکام کلیدی را به نمازگزاران فطر می‌آموزد. همچنین در فرازهایی از گزارشی که شیخ صدوق از بیانات امیرمؤمنان علی علیه‌السلام در خطبه عید فطر آورده است، چنین می‌خوانیم: «اِنَّ هذا اليوم جعله... لکم عیداً و جعلکم له اهلاً فاذکروا... بذكرکم و ادعوه یتعجب لکم؛ امروز را خداوند متعال برای شما عید قرار داده است و به شما شایستگی آن را عنایت فرموده، پس شما هم به شکرانه آن، خدا را یاد کنید تا شما را یاد کند و او را بخوانید تا شما را اجابت کند.»

سپس حضرت به یکی از مهم‌ترین اعمال روز عید فطر که پرداخت زکات فطره است، اشاره فرموده و اهمیت آن را متذکر می‌شود، چرا که اگر زکات فطره از صورت پرداخت فردی به سمت بُعد اجتماعی آن سوق داده شود، پشتوانه و سرمایه مهم اقتصادی در حل مشکلات مردم خواهد بود.

به همین جهت امیرمؤمنان مردم را به پرداخت دین شرعی خویش تشویق نموده و با یادآوری اهمیت موضوع می‌فرماید: «وَأَدُوا فِطْرَکُمْ، فَأَتَاهَا شُئْءٌ ثَبِیْکُمْ وَ فَرِیْضَةٌ مِنْ رِکْمٍ فَلِیُؤَدِّهَا کُلُّ امْرِءٍ مِنْکُمْ غَنَةً وَ غِنَ عِیَالِهِ کُلِّهْم ذَکْرُهم وَ أَنْتَاهُمْ، ضَعِیرَهم وَ کَبِیرَهم وَ خَرِیم

و مملوکهم عن کل انسان مثمهم صاعاً من تَرّ أوصاعاً من ثمر أو صاعاً من شعیر؛ زکات فطره خود را که سنت پیامبرتان و فریضه واجبی از سوی پروردگارتان است. هر یک از شما از سوی خود و افراد تحت تکفل خود از زن و مرد، کوچک و بزرگ، آزاد و مملوک یک صاع گندم یا خرما یا جو پرداخت نماید.»

علی (ع) در فراز دیگری از خطبه خویش به مهم‌ترین دستورات الهی پرداخته و به مسلمانان یادآور می‌شود که «اطیعوا... فیما فرض... علیکم و امرکم

هر آمدنی، رفتنی دارد

آیا هنوز فرمان فروتنانه خدمت به هموطن در وجودمان بلند است؟ محله‌های فقیرنشین شهر یادمان رفته‌ است؟ صدای کمک به محرومان را فراموش کرده‌ایم؟ و هیاهوی شادمانی روزهای دستگیری از هموطن‌های نیازمند در همه‌مه و شلوغی و رفت و شדה فراموش می‌شود؟ گرفتاران بیماری کرونا و خانه‌نشین‌های مستحق محله‌ها را فراموش می‌کنیم؟ کارگرهای روزمره بیکار شده‌ای را که هر شب باید به خانه بیایند و ناتی بر سفره بگذارند را می‌شود رها کرد؟ دیده‌های مشتاق و دل‌های بیقرار یکدیگر را نگاه و به سرور و نور شادمانی می‌کنند کودکان در میان دست‌ها و دیده‌ها بوسه‌ها و شادمانی‌ها کم می‌شوند و دل‌هاشان به شادی و لب‌هاشان به لبخند پیوند می‌خورد و در صف‌های نماز عید فطر شادی می‌کردند عطر قنوت‌های نماز فطر در شهر می‌پیچد. دست‌هایمان را در مقام سیاست به آسمان بلند می‌کنیم و فریاد می‌زنیم: اللهم اَهْلَ الکِبرِیاء و العِظَمَة، و اَهْلَ الجُود و الخِیَروت....

خدایا، ای اهل بزرگی و عظمت و ای اهل جود و قدرت مطلق، رحمی که جز ولای تو هیچ دستاویزی نداریم، خداوند تو سزاوار بزرگی، سرفرازی، بخشندگی، توانایی، بخشایش و رحمتی.

سزاوار آتی که به خاطر تو پرهیز کنیم و از تو آموزش بخواهیم در روزی که برای مسلمانان عید قرار داده‌ای؛ و برای محمد که درود خدا بر او و دودمانش باد، ذخیره افتخار و بلندی مقام که بر او و دودمانش درود فرستی و مزابدان چه نیکی و سعادت است و به محمد (صلی... علیه‌وآله‌وسلم) و خاندانش ارزانی داشته‌ای بهره‌مند سازی و از هر پدی که محمد (صلی... علیه‌وآله‌وسلم) و خاندانش را خارج ساختی، رهایی دهی، درود تو بر محمد (صلی... علیه‌وآله‌وسلم) و خاندانش باد. خداوند! از تو می‌خواهم بهترین چیزی را که بندگان شایسته‌ات از تو می‌خواهند، و به تو رو می‌آورم بدان‌گونه که بندگان شایسته‌ات از بدی‌ها پناه آورده‌اند.

پروردگارا ما را آن‌گونه قرار ده که برای ولی تو با هرکسی که با او علم دشمنی برافروخته دشمن باشیم و هر که او را دوست دارد دوست بداریم و با این شیوه اطاعات و فرمانداری تو را آرزومندیم ای مهربان‌ترین مهربانان. خداوند عذاب و خشم‌ت را بر کسی قرار ده که با ولی تو بستیزد، امامت او را آگاهانه نپذیرد و

❖ **فرقی نمی‌کند هممان باشی یا هممان برایت آمده باشد؛ سرانجام رفتنی می‌رود و آمدنی می‌آید؛ شدنی نی‌شود و غصه به ما می‌ماند** مهمانی که آمده است بار سفر می‌پندد و به مهمانی که رفته‌ای سرانجام باید بازگرددی....

مثل ماه مبارک رمضان که با هلال نعمت و احسان، بر آسمان دل‌ها حضور یافت و تا چند روز دیگر هم با هلالی... می‌رود مدت‌هاست محبت و مودت و مهربانی و همدلی و همراهی و هم‌راه بودن هم با همین هلال ماه شوال بار سفر می‌بندد.... گویی صفات اخلاقی و سفارش‌های اسلامی هم مختص همین بازه زمانی کوتاه است... زندگی‌ها به روال معمول بازمی‌گردد و ساعت رفت و آمد هم طبیعی می‌شود درست مثل وعده‌های سه‌گانه غذایی که دگر بار آغاز می‌شود مهربانی‌ها کمتر می‌شود؛ بی‌تفاوت بودن تاثیری ندارد و همراهی با همسایه‌ها و هم‌محله‌ای‌های گرفتار و نیازمند کم می‌شود و گویی تمام خوبی‌ها هم با عید فطر به پایان می‌رسد.

در صورتی که طبیعی است هممانان ماه خدا بوی یک ماه مهمانی بهشتی شدن را از دست ندهند و تا رضائی دگر که از راه می‌رسد و بهانه‌ای برای تجدید توان بخشی‌دن به خوبی‌ها و صفات برگزیده است، انجام شود.

فطر؛ روز مردمانی است که فزاتر از فرازا و فرودهای زندگی بشری و معیارهای ظاهری انسانی خاکی در یک ماه بندگی خداوند بی‌همتا همراه همیشگی مردمان محروم بوده‌اند.

فطر، روز آراستن و زینت کردن و گشاده‌رویی میان مردمان و ابرار شادمانی در دیدارهاست.

فطر، روز مهر ورزیدن است روز شادمان ساختن مردان و زنان مومن که در یک ماه مهربانی و همدلی را با همراهی و کمک مومنانه با آنها تقسیم کرده‌اند.

فطر، روز بخشش و ارمانی از خوبی‌هایی است که در دل پروراندیم.

و چه خوب است با خود خلوت کردن و دنبال جوابی برای سوال‌های بسیار...

امروز عمل و کردار ما که خود را تشنگان معارف رمضان می‌دانیم، چیست؟

آیا با بیان شادمانه‌ترین گل‌واژه‌های تبریک به یکدیگر جشن بندگی را زنده نگه داشته‌ایم؟

مهدی توکلیان

عکاس روزنامه‌نگار

از آغاز ماه مبارک رمضان برگزاری برخی از برنامه‌ها به صورت آنلاین در فضای مجازی سبب شد که کاهش تعداد جلسات مناجات‌خوانی در ماه رمضان امسال، چندان به چشم نیاید. گرچه که برای بسیاری از دلدادگان این شب‌های نورانی، هیچ چیز جای آن مناجات‌های با شور و حال را نمی‌گیرد، اما تمهیداتی که جوانان خوش‌فکر در فضای مجازی داشتند، سبب شد که پخش برنامه‌هایی جذاب در فضای مجازی به هرچه غنی‌تر شدن شب‌های ماه مبارک امسال کمک کند. از جمله این برنامه‌ها باید به ویژه برنامه «مردم ماه» اشاره کرد که به همت پایگاه اطلاع‌رسانی عقیق و با مشارکت سازمان تبلیغات اسلامی اجرا و از پلتفرم‌های اینستاگرام، لنز، روبیکا و تلویزیون پخش می‌شد.

علاوه‌بر «مردم ماه»، برنامه دیگری با عنوان «قرار سحر» نیز با اجرای فرزاد جمشیدی از شب اول ماه مبارک، هر شب از ساعت ۲۳ تا یک و ۳۰ دقیقه بامداد از جوار حرم نورانی امام رضا (ع) و از طریق اپلیکیشن‌های روبیکا و آی‌گپ، اجرا و به صورت زنده پخش می‌شد. در این برنامه فرزاد جمشیدی به‌عنوان تهیه‌کننده و مجری و محمود نعیمی موحـد به عنوان کارگردان، آیت‌های متنوعی را به مخاطبان خود تقدیم کردند. حجت اشرف‌زاده نیز تیتراژ آغازین برنامه «قرار سحر» را اجرا کرده‌ است.❖

مانعان گرفته برای آن روزها؛ تازه فهمیده‌ایم چه سایه‌سار امنی م و چه نسیم رحمتی پیوسته بر ما می‌وزیده که متوجه آرامش لحظه‌ای آن نبوده‌ایم. تازه فهمیده‌ایم همه لطف ماه رمضان مان نوردره‌هایی بود که به خاطر تنگی جا در شب‌های قدر برپایمان می‌شد و همه صمیمیت و صفای صبح‌های عید فطر، به خاطر ی و خرمایی که بعد از نماز عید در مسجد با ریش سفیدها دیدیم. اما اشکالی ندارد. این نیز بگذرد. دل‌مان روشن است که بز در دست خواهد شد.

عید فطر امسال را با درود و دعا برای سلامتی همه مردم مسلمان قدیم می‌کنیم. الهی که عیدی همه‌مان دوری از آفت و گزند و بلا و باشد.

برنامه‌های جذاب آنلاین